

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

07/06/2016

TUTANAK

Konu : Resmi İstatistik Programı (RİP) 2017-2021 Dönemi Programı Hazırlıkları -
Nüfus ve Demografi İstatistikleri Çalışma Grubu

Yer : TÜİK 119 No'lu Toplantı Salonu

Tarih/Saat : 03.06.2016 / 14:00

Gündem : Toplantıda, Resmi İstatistik Programı (RİP) 2017-2021 Dönemi hazırlık çalışmaları kapsamında nüfus ve demografi istatistiklerine ilişkin resmi istatistiklerin üretimine ve yayımına yönelik temel ilkeler ile standartlar belirlenirken ilgili kurum ve kuruluşlarla istişarelerde bulunmak ve bir yol haritası oluşturmak amaçlanmıştır. Ayrıca, toplantı içeriğinde; 2017-2021 RİP dönemi kapsamında Nüfus ve Demografi İstatistiklerine ilişkin;

- Mevcut durum,
- Ulusal ve uluslararası ihtiyaçlar,
- Örnek ülke uygulamaları,
- Hedefler ve yürütülen çalışmalar,
- Yapılması gerekenler

konularında bilgilendirme yapılmıştır. (DEİD tarafından hazırlanan sunum Ek-2'de bulunmaktadır.)

Toplantı içeriğinde bahsi geçen konular ve sorunlar şunlardır:

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

- 1) TÜİK Demografi İstatistikleri Daire Başkanı Sn. Şebnem Beşe CANPOLAT tarafından RİP kapsamında düzenlenen Nüfus ve Demografi Çalışma Grubu toplantısının amacı hakkında bilgi verilmiştir. Bu doğrultuda, Sn. CANPOLAT, RİP 2017-2021 üçüncü uygulama dönemi hazırlıkları kapsamında mevcut programın yenilenmesi gerektiğini ve bu amaçla 2016 Eylül ayına kadar en az iki toplantı planladıklarını aktarmıştır. Ayrıca, bir önceki RİP uygulama döneminde "kalite" teması benimsenmiş iken RİP 2017-2021 uygulama döneminde ana temanın "**İdari kayıtların standardının yükseltilerek resmi istatistik amacıyla kullanımının sağlanması**" olduğunu aktarmıştır.
- 2) Sn. CANPOLAT, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH) (Sustainable Development Goals) kapsamında 17 hedef 169 alt-hedef ve 241 gösterge belirlendiğine değinmiştir. Söz konusu göstergelerden 108'inin üretilebildiğini, üretilemeyen 133 gösterge için paydaş kurumlarla işbirliğine gidilmesi ve bilgi alışverişinde bulunulması gerektiğini vurgulamıştır.
- 3) Sn. CANPOLAT, 2021 Nüfus ve Konut Sayımı (NKS)'nin tamamıyla idari kayıtlara dayalı olarak gerçekleştirilmesi planlandığını belirterek, idari kayıtlardan bilgi üretilemeyen üç modülü sıralamıştır: Göç nedeni, işgücü ve bina-konut kayıtları. Özellikle, bina-konut kayıtları hususunda katılımcılardan öneri belediklerine de ifade etmiştir.
- 4) Nüfus ve Göç İstatistikleri Grup sorumlusu Sn. Metin AYTAÇ, RİP 2017-2021 dönemi için Nüfus ve Demografi İstatistikleri'nin kapsamı, mevcut durumu ve hedefleri konusunda sunum yapmışlardır. Sunumda; RİP 2012-2016 ikinci uygulama döneminin ana teması (resmi istatistiklerde kalite konusu ve verilerin metaveri ile birlikte yayınlanması) ve RİP 2017-2021 üçüncü uygulama döneminin ana teması (idari kayıtların standardının yükseltilerek resmi istatistiklerin kullanımının sağlanmasıdır) belirtilmiş, bu tema doğrultusunda nüfus ve demografi istatistiklerinin üretiminde de aynı amacın benimseneceği belirtilmiştir. Ayrıca;
 - a) Mevcut durum,
 - b) 2012-2016 RİP döneminde üretilen yeni istatistikler,
 - c) 2017-2021 RİP döneminde planlanan ve hedeflenen çalışmalar,
 - d) 2021 Nüfus ve Konut Sayımı (NKS) ve sayım kapsamında planlanan yenilikler,
 - e) 2011 NKS çerçevesinde eksik alanlarımız,
 - f) Sayımlarda kullanılması hedeflenen Coğrafi Bilgi Sistemleri hakkında bilgiler verilmiştir olup bu doğrultuda yapılması gereken hususlar dile getirilmiştir.
- 5) Sn. AYTAÇ, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) temsilcilerine meslek bilgisinin herhangi bir dönem sisteme giren (aktif-pasif) tüm kayıtlar için olup olmadığı sorgulamıştır. SGK temsilcisi Sn. ÖZUYSAL, T.C. kimlik numarası üzerinden sorgulama ile kişilerin meslek kodlarına ulaşabildiklerini; ayrıca, meslek kodlarının teminin de herhangi bir sıkıntısı olmadığını aktarmışlardır.
- 6) Toplantıda bazı uluslararası kuruluşların TÜİK'in yayınladığı nüfus bilgisini kullanmadıkları gündeme gelmiştir. Bu konuda Sn. CANPOLAT, envanter çalışması yapıldığını ve yapılan çalışmalar akabinde uluslararası veri tabanlarında TÜİK istatistiklerinin güncellenmesi için girişimde bulunulduğunu belirtmiştir.
- 7) Sağlık Bakanlığı'ndan Sn. PEKERİÇLİ, Suriyeliler ile ilgili kapsam dışı ne kadar kayıt olabileceğini sormuştur. Sn. CANPOLAT, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (GİGM)'nin 2016 Nisan ayında başlayıp Haziran ayında bitirmeyi planladığı güncelleme çalışmasını hatırlatmıştır.
- 8) TÜİK Hayati ve Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri Grubu sorumlusu Sn. Salim GÜRBÜZ, RİP 2017-2021 dönemi için Hayati İstatistiklerin kapsamı, mevcut durumu ve hedefleri konusunda sunum eşliğinde bilgilendirme yapmışlardır. Bu doğrultuda ana hatlarıyla şunları aktarmıştır:

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

10) Sn. GÜRBÜZ görev alanına giren doğum, ölüm, evlenme, boşanma, intihar, intihar teşebbüsleri istatistikleri, istatistiklerle kadın, istatistiklerle çocuk, istatistiklerle gençlik, istatistiklerle yaşlılar, zaman kullanımı araştırması, aile yapısı araştırması ve yaşam memnuniyeti araştırması hakkında kısa ve öz bilgiler vermiştir.

a) Hayati istatistikler kapsamında doğum, ölüm, evlenme, boşanma ve intihar ve intihar girişimi istatistikleri üretilmektedir.

b) Doğum istatistikleri; 2001-2008 döneminde olay yeri (doğumun meydana geldiği yer), 2009 yılı ve sonrasında ise ikametgaha (Bebeğin/Annenin daimi ikametgahı) göre üretilmektedir.

c) Ölüm istatistikleri; 2008 yılına kadar sadece il ve ilçe merkezleri için üretilirken 2009 yılından itibaren Türkiye geneli için yıllık olarak yayınlanmaktadır. Veri kaynağı olarak ise Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVİGM), MERNİS veri tabanı ile TÜİK Ölüm Nedeni İstatistikleri kullanılmaktadır.

d) Evlenme ve boşanma istatistikleri; 2002 yılına kadar TÜİK tarafından formlar aracılığıyla, 2003 yılından itibaren ise MERNİS veri tabanından üretilmektedir.

e) İntihar istatistikleri ise 2012 yılı ve sonrasında Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, Genelkurmay Başkanlığı, TÜİK Ölüm Nedeni İstatistikleri ve Sağlık Bakanlığı (kontrol amaçlı) aracılığıyla olay yerine göre yıllık olarak yayınlanmaktadır.

f) Doğum, ölüm, evlenme ve boşanma istatistiklerine yönelik olarak Eurostat, Demografi İstatistikleri Yönetmeliği (EU Reg. No. 1260/2013) gereğince; DEMOBAL, NOWCAST UNIDEMO soru kağıtlarının doldurulmasını talep etmektedir. İntihar istatistikleri ise Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri içerisinde yer almaktadır.

g) İntihar ve intihar girişim istatistiklerine yönelik 2017-2021 Öncelikli Dönüşüm Programı kapsamında 21 nolu "Sağlıklı Yaşam Ve Hareketlilik Programı Eylem Planı" hazırlanmıştır. Bu doğrultuda; intihar girişimlerinin önlenmesi için farkındalık oluşturacak eğitim ve destek programlarının düzenlenmesi politikası çerçevesinde, ülkemizde intihar ve intihar girişimleri sıklığının izlenmesi amaçlanmıştır.

h) Doğum istatistiklerine ilişkin; önümüzde süreçte Sağlık Bakanlığı ve NVİGM ile Doğum Bildirim Sistemi'nin kurulması çalışmaları sona erdirilmelidir. Ayrıca; yabancı annelerin yaş, eğitim düzeyi vb. bilgileri, doğum sırası (biyolojik) ve annenin çalışma durumu bilgisi elde edilmelidir.

i) Ölüm istatistiklerine ilişkin ölü doğum ve geç cenin ölüm bilgisi temin edilmelidir.

j) Evlenme ve boşanma istatistiklerine ilişkin boşanma nedeni, yabancı gelin/damada ilişkin yaş/eğitim düzeyi/doğum yeri bilgisi temin edilmelidir.

k) İntihar istatistiklerine ilişkin İntihar Kayıt Sistemi oluşturulmalıdır. Bunun yanında, intihar girişimi ile ilgili istatistik üretimi için çalışmalar yapılmalıdır. Ayrıca, intihar eden kişinin çalışma durumu/mesleği bilgisi temin edilmelidir.

l) Özellikle intihar girişim istatistiklerine yönelik yaşanan sorunlar ise şunlardır:

i. İntihar/intihar girişimi ile ilgili verilerin istenilen formatta ve zamanında gönderilmemesi,

ii. Veriyi hazırlayan personelin değişiminden kaynaklı olarak yaşanan sorunlar,

iii. Kurum sistemlerindeki değişiklikler nedeniyle oluşan aksaklıklar,

iv. İntihar nedeni ve intihar şekli ile ilgili verilerin eksik gönderilmesi,

v. Kimlik numarası olmaksızın veri gönderimi.

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

11) SGK'dan Sn. ÖZUYSAL, hastalık tanısı ile ilgili verilere sahip olduklarını belirtmiştir. Ayrıca, 2009-2015 yılları arasında tekil olmayan 60.000 girişim vakasının istatistiğine sahip olduklarından söz etmiştir.

12) TÜİK Ölüm Nedenleri Grubundan Sn. Gönül SERİN, hekimin vakayı “intihar” olarak yazmamasının önemli bir engel teşkil ettiğini belirtmiştir.

13) Sağlık Bakanlığı yetkilisi ölüm istatistiklerinin tamlığı ile ilgili olarak soru yöneltmiştir. Bunun üzerine Sn. CANPOLAT konuya ilişkin doküman (working paper) hazırlandığını dile getirmiş ve akabinde WHO (Dünya Sağlık Örgütü) bebek ölümünü farklı açıklamasının önüne geçmek için Dünya Sağlık Örgütünün hazırladığı "rapid assessment" adlı değerlendirme dokümanlarının Sağlık Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı yetkilileri ile işbirliği içinde doldurulup bu uluslararası kuruluş ile paylaşılması ile bir resmi belge üretilebileceğini belirtmiştir.

14) Sağlık Bakanlığı yetkilisi Haziran ayında Sağlık Yıllığı yayınlamaları hasebiyle canlı doğum verisinin Nisan ayından daha önceye alınıp alınamayacağını sormuştur. Sn. CANPOLAT bunun üzerine dünyadaki eğilimin ilk aşamada geçici ve bilahare kesin verilerin yayınlanması olduğunu, bu açıdan ülkemizde kesin verilerin oldukça erken açıklandığını hatta AB üyesi ülkelerle karşılaştırıldığında t+3 zamanlılığında bu verileri açıklayan tek ülke olduğumuzu ve MERNİS ve ölüm nedenleri verisiyle de entegrasyon yapıldığını belirtmiştir.

15) Toplantının sonuna doğru Kayıt Sistemleri Daire Başkanlığı'ndan Sn. Hakan SEYİTOĞLU, Resmi İstatistik Portalı hakkında bilgilendirme yapmıştır. Uluslararası Veri Gönderim Sistemi hakkında bilgi vermiş ve OECD ile Eurostat'a verilerin bu sistem aracılığıyla gönderileceği belirtmiştir.

Toplantı sonunda alınan kararlar ise şunlardır:

- 2017-2021 RİP kitabı nüfus ve demografi istatistikleri bölümünün ve söz konusu kitap içeriğindeki sorumlu kurum/kuruluşların belirtildiği tablonun kurumlar tarafından yeniden gözden geçirilmesine ve bir sonraki toplantıda TÜİK tarafından hazırlanacak genel hatlara ilişkin taslak ile ilgili kurumlar tarafından hazırlanacak sorumlu oldukları bölümlere ilişkin taslak metnin oluşturulmasına,
- İntihar girişimi istatistikleri ile ilgili veri kaynaklarını ve yol haritasını belirlemek için bir çalışma grubunun oluşturulmasına,
- Ölüm istatistiklerinin tamlığı için Dünya Sağlık Örgütü'nün Rapid Assesment ve CRVS (Civil Registration and Vital Statistics) modüllerinin doldurulmasına,
- Bebek doğum ağırlıklarının çalışılmasına,
- Bir sonraki toplantının **29 Haziran 2016 tarihinde** gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.

Katılımcılar :

Adı-Soyadı	Çalıştığı Birim/Ünvanı	Kurumu	Telefon	E-posta Adresi
Dr. Şebnem Beşe CANPOLAT	DEİD/Daire Başkanı	TÜİK	sebnemcanpolat@tuik.gov.tr	0312 4100653
Metin AYTAÇ	NGİG/Grup Sorumlusu	TÜİK	metin.aytac@tuik.gov.tr	0312 4100612
Salim GÜRBÜZ	HTCİG/Grup Sorumlusu	TÜİK	salim.gurbuz@tuik.gov.tr	0312 4100604
Şule BAYAZIT	Şube Müdürü	NVİGM	sule.bayazit@nvi.gov.tr	03125912540
Yegan BİLGİÇ	Çözümleyici	NVİGM	yegan.bilgic@nvi.gov.tr	0312 5912542
Bekir ULUSEVER	Uzman	NVİGM	bekir.ulusever@nvi.gov.tr	03125 912542
Yasemin DEMİRBİLEK	Şef	İçişleri Bakanlığı- MAHİD	yasemin.demirbilek@icisleri.gov.tr	0312 4224393

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Süleyman Sırrı YEMENOĞLU	İstatistik Şubesi/Memur	Ceza ve Tevkifevleri Müdürlüğü	ab131965@adalet.gov.tr	
Nazlı ERKE	İstatistik Şubesi/İstatistikçi	Ceza ve Tevkifevleri Müdürlüğü	ab163222@adalet.gov.tr	
Doç. Dr. Murat ERDEM	Psikiyatri	GATA	merdem@gata.edu.tr	0312 3044506
Mustafa BASİR	İstatistikçi	MSB	salpokut@gmail.com.tr	0312 4026100
Suat EKİZ	Polis Memuru	Emniyet Genel Müdürlüğü	sekiz@egm.gov.tr	0312 4622525
Elif SEMERLIOĞLU	İstatistikçi	Türkiye İş Kurumu	elif.aydogdu@iskur.gov.tr	0312 2163813
Hülya ÖZUYSAL	Sosyal Güvenlik Uzmanı	SGK	hozuysal@sgk.gov.tr	0312 2078225
Zeliha AKTAR	İstatistikçi	SGK	zaktar@sgk.gov.tr	0312 2078709
Merve OĞUZ	EYGHM/ASP Uzman Yardımcısı	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	merve.oguz@aile.gov.tr	0312 7057103
Hasan DEMİRCİ	Uzman Yardımcısı	MEB	hasandemircigazi@gmail.com	0312 4131479
Mutlu ALBAYRAK	Uzman Yardımcısı	MEB	mutlualbayrak@meb.gov.tr	0312 4132748
Dr. Banu EKİNCİ	Kronik Hastalıklar, Yaşlı Sağlığı ve Özürlüler Daire Başkanlığı/Daire Başkanı	THSK	drbanutek@yahoo.com	0312 5656103
Dr. Zübeyde Özkan ALTUNAY	Kronik Hastalıklar, Yaşlı Sağlığı ve Özürlüler Daire Başkanlığı/Doktor	THSK	zubeyde.altunay@thsk.gov.tr	0312 5656159
Banu KULALI	İstatistik ve Bilgi İşlem Daire Başkanlığı/İstatistikçi	THSK	banu.erdil@saglik.gov.tr	0312 5655739
Funda CAN	İstatistik ve Bilgi İşlem Daire Başkanlığı/Uzman Yardımcısı	THSK	funda.can@saglik.gov.tr	0312 5655737
Dr. Ayfer PEKERİÇLİ	SAGEM/Doktor	Sağlık Bakanlığı	ayfer.pekericli@saglik.gov.tr	0312 5856901
Tuğcan Adem ÖZDEMİR	SAGEM/Uzman Yardımcısı	Sağlık Bakanlığı	tugcanadem@saglik.gov.tr	03125856905
Gönül SERİN	SSİD-SSKG/İstatistikçi	TÜİK	gonulserin@tuik.gov.tr	0312 4100640
Nurhan ALTUNKAYNAK	SSİD-SSKG/VHKİ	TÜİK	nurhanaltunkaya@tuik.gov.tr	0312 4100389
Hakan SEYİTOĞLU	KSD-RİG/Programcı	TÜİK	hakan.seyitoglu@tuik.gov.tr	0312 4176445/152
L. Nilgün HAVUR	NGİG/Bilgisayar İşletmeni	TÜİK	nilgun.havur@tuik.gov.tr	0312 4100628
Gürol İLHAN	NGİG/İstatistikçi	TÜİK	gurol.ilhan@tuik.gov.tr	0312 4100614

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Pınar GÜRBÜZSEL	NGİG/İstatistikçi	TÜİK	pinar.gurbuzsel@tuik.gov.tr	0312 4100622
Nurhan SOYER	HTCİG/İstatistikçi	TÜİK	nurhan.soyer@tuik.gov.tr	0312 4100604
Dilek GÜDER	HTCİG/İstatistikçi	TÜİK	dilek.guder@tuik.gov.tr	0312 4100604
Muharrem Gürleyen GÖK	NGİG/VHKİ	TÜİK	gurleyengok@tuik.gov.tr	0312 4100628
M. Doğu KARAKAYA	NGİG/Uzman	TÜİK	dogukarakaya@tuik.gov.tr	0312 4100621
Mert GÖKCÜ	HTCİG/Uzman Yardımcısı	TÜİK	mert.gokcu@tuik.gov.tr	0312 4100624
Alper ACAR	NGİG/Uzman Yardımcısı	TÜİK	alper.acar@tuik.gov.tr	0312 4100621